

GAZDASÁGI FIGYELŐ (2023. DECEMBER 18. – 2024. JANUÁR 8) – HORVÁTORSZÁG

Makrogazdasági hírek

A Szábor megszavazta az új gazdasági és fenntartható fejlődési minisztert

A Horvát Kormány javaslatára, a Szábor december 20-i rendkívüli ülésén 77 igen, 35 nem szavazattal és 1 tartózkodás mellett megszavazta Damir Habijan gazdaságfejlesztésért és fenntartható fejlődésért felelős miniszteri kinevezését, aki egyúttal le is tette a hivatali esküjét. Az SDP a szavazás kezdete előtt elhagyta a parlamentet. (5978/ZGB/2023)

A COM elismerte az afrikai sertéspestis visszaszorítására tett kormányzati intézkedéseket

Marija Vučković mezőgazdasági miniszter bejelentette, hogy COM elismerte a három kelet-szlavóniai megyében (Vukovár-Szerémség, Eszék-Baranya, Bród-Szávamente) elterjedt afrikai sertéspestis visszaszorítására tett kormányzati intézkedéseket, és a tervezettnél hamarabb feloldja a korlátozásokat Eszék-Baranya megye vonatkozásában. December 21-én hatályba lépett az új előírás, amely lehetővé teszi a friss hús forgalmazását és a háztáji gazdaságokban a sertések saját használatra történő levágását. (5893/ZGB/2023)

Horvátország részé vált két újabb TEN-T közlekedési folyosónak

Az EP és a Tanács megállapodott a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) bővítéséről, amellyel a meglévő kettő mellett Horvátország részévé vált további két nemzetközi közlekedési folyosónak (Balti–Adria-tengeri és Nyugat-Balkán–Földközi-tenger keleti része). Andrej Plenković horvát miniszterelnök értékelése szerint amellet, hogy a TEN-T immáron teljes egészében lefedi Horvátországot, ez a döntés fontos üzenet a potenciális befektetőknek, tekintettel arra, hogy közlekedési hálózat korszerűsítése címén az ország további uniós forrásokhoz fér hozzá. Az EP és a Tanács pozitív döntése a horvát sajtó szerint Plenković COM-nál folytatott személyes lobbijának köszönhető. (5962/ZGB/2023)

Horvátország sikeresen lehívta a rendelkezésre álló EU-s költségvetési támogatásokat

Horvátország teljes egészében lehívta azokat a támogatásokat, amelyek az EU 2014-2020-as időszakra vonatkozó költségvetéssel álltak rendelkezésre. A 2021-2027 közötti időszakban Horvátország 14 Mrd euró áll rendelkezésére. A Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköznél rendelkezésre álló támogatások esetében Horvátország a nemzeti program 2021. évi jóváhagyását követően összesen 2,9 Mrd eurót kapott Brüsszeltől, ami a rendelkezésre álló 5,5 Mrd euró 52,7%-a.

A kormány jó gazdasági teljesítményt vár az elkövetkező 3 évben is

A horvát kormány a 2024. évi költségvetés, valamint a 2025. és 2026. évi költségvetési terv kidolgozását a GDP idei évi 2,8%-os, 2025. évi 2,7%-os, valamint 2026. évi 2,5%-os növekedésére alapozta. Az infláció mértéke 2023-ban 8%-os, míg 2024-ben várhatóan 3,1%-os lesz, a munkanélküliségi szint a 2023-as 6,1%-ról idén 5,7%-ra fog csökkenni. A bruttó bérek 9%-os növekedése várható, míg a GDP mértékében kifejezett államadósság a 2023. évi 60,7%-ról 2024-ben a GDP 58%-ára fog csökkenni. A Horvát Nemzeti Bank (HNB) idei évre vonatkozó előrejelzései szerint a GDP reális növekedése 2,6%-os lesz, az infláció a tavalyi 8,4%-ról idén 4%-ra fog csökkenni. Hrvoje Stojic, a Horvát Vállalkozók Egyesületének (HUP) vezető makrogazdasági szakértője szerint a GDP 2023-ben 2,3%-kal, 2024-ben 2%-kal, 2025-ben pedig 2,8%-kal fog növekedni.

A kormány a gazdaság további tehermentesítését tervezi 2024-ben

A horvát kormány a december 28-ai ülésén elfogadta a 2024. évi akciótervet a gazdaság nem adójellegű, illetve adminisztratív tehermentesítésére. A teljes kormánycsomag értéke 132,7 M

euró, amelyből a legnagyobb tétel – 16,5 M euró – a vízgazdálkodási járulék törlése, amely az építőipart tehermentesíti, mert a befektető többé nem lesz köteles az építés megkezdése előtt befizetni az új épület volumene alapján meghatározott vízgazdálkodási járulékot. A másik fontos változás az erdők közhasznú funkciója után fizetendő járulék 38%-os csökkenése, amely 9 M euró megtakarítást fog jelenteni a vállalkozási szektornak. A harmadik kiemelten fontos tehermentesítés a rádiófrekvenciós sáv használati díjának 50%-os csökkentése, amely a mobiltelefonos operátorokat fogja tehermentesíteni 12,9 M euróval.

2023. évi idegenforgalmi adatok

Az eVisitor elektronikus vendégbejelentési rendszer adatai szerint Horvátországban 2023-ban a hazai és külföldi vendégek összesen 20,6 millió beutazást és 108 millió vendégéjszakát tölthettek el. A 2022-es évvel összehasonlítva a beutazások száma 9%-kal, a vendégéjszakáké pedig 3%-kal növekedett. A legtöbb vendégéjszakát a német turisták (23,6 millió) töltötték Horvátországban, a hazai vendégek 13 millió éjszakát töltöttek, majd következnek a szlovén (10,6 millió vendégéjszaka), osztrák (8,4 millió vendégéjszaka) és lengyel (6,7 millió vendégéjszaka) turisták. **Magyarország a vendégéjszakák szempontjából a 8. helyen áll, állampolgáraink 3,6 millió vendégéjszakát töltöttek Horvátországban.** Megyei bontásban továbbra is Isztria a legsikeresebb úti cél 30 millió vendégéjszakával, öt követi Split-Dalmácia megye 20 millió vendégéjszakával és a Tengermellék-Fennsík megye 18,5 millióval.

A Horvát Nemzeti Bank (HNB) előzetes adatai szerint Horvátország a 2023. év III. negyedévében a külföldi turisták horvátországi utazásaiból 9,12 Mrd euró bevételhez jutott, ami 654 M euróval, azaz 7,7%-kal több mint a 2022. év azonos időszakában. A 9 havi eredmények a külföldi turisták fogyasztásából származó bevételek még nagyobb mértékben, 11,6%-kal növekedtek 2022-höz viszonyítva, így a 2023. január-szeptemberi időszakban a bevétel 12,97 Mrd euró volt, ami 1,33 Mrd eurós növekedés évközi összehasonlításban.

A kormány meghatározta a távfűtő rendszerekre vonatkozó egységnyi árkedvezményt

A horvát kormány a 2023. december 28-án megtartott ülésén határozott a távfűtő rendszerekre vonatkozó árkedvezményekről, mely a költségvetést 30 millió euróval terheli. A határozat a 2023. október 1. és 2024. március 31. közötti időszakra vonatkozik. Damir Habijan gazdasági és fenntartható fejlődési miniszter a határozat javaslatának indoklásakor elmondta, hogy ezzel a kormány biztosítja a tavalyi fűtési idényben érvényes távfűtődíjak fenntartását az idei fűtési szezonban is.

Energetikai hírek

Ismét csökkent az üzemanyagok ára Horvátországban

A Horvát Kormány január 2-án meghatározta az üzemanyagár-sapkát, amely január 3-16. közötti időszakra lesz érvényes. A benzin literenkénti új ára 1,40 euró/l és az eurodízelt üzemanyagé 1,40 euró/l, a mezőgazdaságban és halászatban használt kék dízel pedig 0,87 euró/l, azaz benzin és a kék dízel üzemanyag 0,02/l eurócenttel, valamint az eurodízelt 0,01/l eurócenttel lett drágább. Az autógáz ára 1,18 euró/kg, míg a háztartási palackozott gázé 1,74 euró/kg, vagyis mindkettő 0,01/kg eurócenttel drágább.

Az Adria olajvezeték vállalat további 3 évre szóló kőolajszármazék-tárolási szerződést kötött az orosz Lukoil horvátországi leányvállalatával

Az Adria Olajvezeték (JANAF) további 3 évre szóló kőolajszármazék-tárolási szerződést kötött a Lukoil Croatia vállalattal, amely az orosz Lukoil horvátországi leányvállalata. A JANAF 2009 óta nyújt kőolajszármazék-tárolási szolgáltatást a Lukoilnak, legutóbb 2021-ben kötöttek ilyen szerződést, amely 2023. december 31-ével járt le. A most megkötött szerződés a 2024-2026-os

időszakra vonatkozik. A Lukoil Croatia Horvátországban mintegy 50 üzemanyagöltő állomást működtet, mintegy 400 alkalmazottja van, 2022-ben pedig 243 M euró összbevétele volt, míg a nettó nyeresége csupán 274 ezer euró volt.

Az állam 120 M euróval támogatja a családi házak energetikai felújítását

A Környezetvédelmi és Energiahatékonysági Alap a honlapján közzé tette a családi házak energetikai felújításának támogatási kritériumait, valamint a 2024. évre előlátott támogatási keretet. Az éves támogatási keret 120 M euró, a támogatási összegről pedig az Alap dönt az elektronikusan benyújtott pályázati dokumentáció alapján. A pályázási feltételek szerint az lakóház alapterülete nem haladhatja meg a 600 m²-t, a pályázónak a szóban forgó ház tulajdonosának, illetve társtulajdonosának kell bejelentett lakhellyel rendelkeznie. A jóváhagyott támogatás a ház külső falainak jobb hőszigetelésére, a nyílászárók cseréjére, továbbá a hőszivattyús, napkollektoros vagy pellet tüzelésű fűtésrendszer beépítésére használható fel. A támogatás mértéke nem haladhatja meg az összköltség 60%-át azzal, hogy a projektenként odaítélt összeg nem haladhatja meg a 62.120 eurót. Az Alap legkésőbb február végéig fogja kiírni a támogatási pályázatot.

A legnagyobb horvát földgázkereskedők kötelesek lesznek vásárlásaikat bejelenteni Brüsszelnek

A horvát Gazdasági és Fenntartható Fejlődési Minisztérium közvitára bocsátotta a Földgázvásárlással kapcsolatos EU-n belüli együttműködésről szóló szabályzat tervezetét, amelynek hatályba lépését követően a négy legnagyobb horvát földgázkereskedő – az Első Földgázipari Vállalat (PPD), a HEP Plin, az E-ON Plin és a Zágrábi Földgázművek (Zagrebacka plinara) – köteles lesz az Európai Bizottságnak bejelenteni minden egyes földgázvásárlási tranzakcióját, amely meghaladja az éves forgalom 1,5%-át. A szabályzattal Horvátország az EU földgázbeszerzési szabályozását vezeti át a saját rendszerébe, melynek célja, hogy az EU szintjén ideiglenes fogyasztóvédelmi mechanizmusokat vezessen be a lakosságot és az ipari fogyasztókat érintő túlzott földgázárak hatása ellen. Az intézkedések célja a tagállamok közötti igazságos földgázdisztribúció, a legnagyobb kockázatnak kitett fogyasztók védelme, és a határon átnyúló szolidaritás biztosítása a földgázellátás területén.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb